lučného hospodářského využitkování nějaké věci fysické. Podporu své theorie shledává autor též v novém německém zákonníku občanském, nejnovější německé judikatuře a v projektu občanského zákonníka švýcarského. *Dr. Čk.*

Бранич 1901: Dr. *B. P. Ljubišić* Капара при куповини (по римском праву); předeslav stručný historický rozvoj ústavu tohoto v právu římském, rozbírá autor ustanovení práva toho o závdavku při koupi. — Dr. *D. Arnautović*, Интерпретација једног места у пандектима (I. 41. pr. Dig. de legatis II.)

Dr. Čk.

Právo církevní.

(Pokračování; viz III., 501 nsl.)

Co do státního zákonodárství ve věcech církevních a co do poměru mezi státem a církví vytýkáme *Pfannmüllerovu*: Kirchliche Gesetzgebung Justinians hauptsächlich auf Grund der Novellen (v Berlíně, 1902, str. 94); jest to přehledné seřadění Justinianových předpisův obsažených v 1. knize kodexu a v novellách o církevních záležitostech. Předeslav krátký úvod o zákonodárné činnosti Justinianově uvádí autor normy de rebus sacris, zejména o scizování nemovitých statků církevních (I. oddíl), de personis sacris, hlavně o ustanovování a ordinaci biskupův a klerikův (II. od.) a de episcopali audientia, jakož se zmiňuje o péči biskupův o chudé, o vězně, o opuštěné děti, o šílené, nezletilé, o ženy nucené k vystoupení na jevišti atd. (III. od.). V dodatku připojeny Justinianovy předpisy vzhledem k některým určitým diecésím. Práce tato nechce býti ničímž, než předběžným sebráním příslušného materiálu, na němž by dále mohlo býti budováno.

Krauss otiskuje v Archiv für kath. K. R. (1902, str. 17 nsl.) po krátkém úvodu: »Sacri Palatii Apostolici auditorii assertio Ecclesiasticae libertatis adversus eius impugnatores« vyvolanou sporem vzniknuvším mezi papežem Pavlem V. a republikou Benátskou r. 1605 a 1606 za příčinou vydání tří proticírkevních zákonův a porušení privilegia fori.

Günther ukončuje v Archiv f. K. K. (1902, str. 55 nsl., 234 nsl.) řadu svých článkův o katolické autonomii v Uhersku, o nichž v těchto referátech již zmínka učiněna byla. On přichází k důsledku, že církevní autonomii přísluší vedení i administrace katolického školství všech stupní a správa katolických fondů; že vykonávání nejvyššího práva patronátního přísluší jediné králi jako právo reservátní, jež tudíž nemůže vykonávati vláda, která naopak má pouze nad tím bdíti, aby platné zákony státní nebyly porušeny.

Celý druhý objemný sešit citovaného Archivu (515 str.) obsahuje osnovu zákona o svobodě vykonávání náboženství v říši německé podanou německým centrem i se stenografickými zprávami o plenárním sezení německého říšského sněmu ze dne 5. prosince 1900; dále obsahuje zprávu o příslušném jednání komisijním, konečně materialie k návrhu centra, tak zejména uvedena dosud platná příslušná ustanovení říšská a zemská. V sestavení toto uvolili se soudní rada *Groeber* a kanovník *Pichler*.